

آرای هیأت عمومی

کلاس پرونده: ۲۴/۷۶

شاکی: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

موضوع: لغو تبصره ذیل ماده ۶ مصوبه اصلاح ضوابط ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۵۰۵۲/ت/۱۶۸۷۴ ک- ۷۵/۵/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد تجاری

تاریخ درج در سایت: شنبه ۱ آذر ۱۳۷۶

رای هیأت عمومی:

شاکی طی دادخواست تقدیمی اعلام داشته‌اند، طبق تصویب‌نامه شماره ۴۵۰۵۲/ت/۱۶۸۷۴ - ۷۵/۵/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد تجاری و در تبصره الحاقی ذیل ماده ۶ اصلاح ضوابط ثبت شرکتها در مناطق آزاد تکالیفی به عهده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور محول شده که انجام آن خلاف مقررات ثبتی می‌باشد و محمل قانونی ندارد. مضافاً این که ثبت شرکتها و مؤسسات تجاری و غیر تجاری اعم از ایرانی و خارجی و علایم و اختراعات پلمپ دفاتر تجاری ثبت دفتر تجاری و اسم تجاری جزء اختیارات و تکالیف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور می‌باشد، فلذا ارسال سوابق ثبتی اشخاص حقوقی از ادارات ثبت اسناد و به واحد ثبت شرکت‌های مناطق آزاد که از واحدهای تأسیس شده توسط سازمان ثبت نمی‌باشد مجوز قانونی ندارد. بالاخص این که در تبصره الحاقی مذکور نحوه همکاری جهت جلوگیری از تکرار نام‌های مشابه برای شرکتها مشخص نگردیده، بنا به مراتب فوق و با امعان نظر به مفاد نامه شماره ۷۵/۶/۲۱-۱/۳۲/۱۱۹۲۵ سازمان ثبت عنوان ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و صورتجلسه مورخ ۷۵/۱۰/۱۱ تقاضای رسیدگی و صدور رأی مبنی بر لغو تبصره ذیل ماده ۶ تصویب‌نامه ۴۵۰۵۲/ت/۱۶۸۷۴ ک مورخ ۷۶/۵/۲۳ مورد استدعاست. مدیر کل حقوقی ریاست جمهوری در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۵۹۸۱۱/۴۰۰۱ مورخ ۷۶/۵/۸ مبادرت به ارسال تصویر نامه شماره ۷۶/۴/۱۸ الف مورخ ۷۶/۴/۱۸ شورای عالی مناطق آزاد تجاری صنعتی نموده است در نامه اخیر آمده است، ۱- بر طبق ماده ۲۲ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی، ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در هر یک از مناطق آزاد قشم، کیش و چابهار توسط سازمان مناطق مذکور انجام خواهد شد. اجرای موضوع این مجوز قانونی ملازم با رعایت قوانین ثبتی حاکم در سایر نقاط کشور نمی‌باشد، زیرا در ماده ۲۲ قانون مذکور تصریح گردیده که ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد بر طبق ضوابط مصوب هیأت دولت انجام می‌شود، در نتیجه هر کدام از این ضوابط و مقررات که در راستای احکام مربوط به تصویب هیأت دولت می‌رسد از قید الزام به پیروی از قوانین مشابه مجری در سایر نقاط کشور مستثنی می‌باشند. ۲- حکم موصوف در بخش اول تبصره ذیل ماده ۶ ضوابط شرکتها و مالکیت‌های صنعتی در مناطق آزاد منافات با قانون ندارد، زیرا آنچه که در قسمت اول تبصره فوق‌الذکر عنوان شده برای اجرای صحیح وظایف قانونی واحد ثبتی سازمان‌های مناطق آزاد لازم است و فقدان آن یعنی عدم ارسال سوابق ثبتی مذکور به واحدهای ثبتی سازمان‌های مناطق آزاد لازم است و فقدان آن یعنی عدم ارسال سوابق ثبتی مذکور به واحدهای ثبتی سازمان‌های مناطق آزاد، موجب خلل در اجرای ماده ۲۲ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد خواهد بود. بخش دوم تبصره مذکور نیز خلاف قانون نمی‌باشد از آن جهت که صرفاً توصیه به همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با

واحدهای ثبتی مناطق آزاد نموده برای پیشگیری از تعیین نام‌های مشابه و این توصیه محمول بر حکم خاص و یا جدیدی نمی‌باشد که بر آن پایه بحث رابطه با قانون از نظر مغایرت یا انطباق مفتوح شود.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق به ریاست آیت‌الله موسوی تبریزی و با حضور رؤسای شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اتفاق آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید .

مقدمه :

با توجه به صراحت ماده ۲۲ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران که مقرر داشته است، "ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه توسط سازمان آن منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیأت وزیران انجام می‌شود" ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی قانون مزبور و تبصره‌های ذیل آن به استفاده از اختیار مقرر در ماده ۲۲ قانون مزبور تنظیم و تصویب شده است، مغایر قانون شناخته نگردید .

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

سید ابوالفضل موسوی تبریزی

مصادی همت تراز